

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 54)
z dnia 26 czerwca 2012 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 54)

26 czerwca 2012 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Zgorzelskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności NIK w 2011 r. (druk nr 485), w zakresie działania Komisji,
- rozpatrzenie Informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli powiązań budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 roku.

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Wojciech Ostrowski** radca ministra w Ministerstwie Finansów, **Marcin Sobczyński** zastępca Dyrektora Departamentu Ekonomiczno-Finansowego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Dariusz Myrcha** - z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Witam serdecznie panie i panów posłów oraz zaproszonych gości. Witam przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli na czele z panem Dariuszem Zieleckim, wicedyrektorem Departamentu Administracji Publicznej, przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Porządek dzienny przewiduje: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności NIK w 2011 r. (druk nr 485), w zakresie działania Komisji. W drugim punkcie mamy rozpatrzenie Informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli powiązań budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 roku. Szanowni państwo, czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę uwag.

Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty. Proszę o przedstawienie informacji o działalności NIK w 2011 r.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję panie przewodniczący. Dariusz Zielecki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w NIK. Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym przedstawić w takich dwóch segmentach sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli, trochę danych ogólnych, a potem trochę wyników kontroli, które zobrazują stan państwa w zakresie zainteresowania Komisji.

Jeżeli chodzi o plan pracy na 2011 r., to ujęto w nim łącznie 295 kontroli, w tym 98 kontroli wykonania budżetu państwa. Oprócz kontroli planowych były doraźne. W ramach 246 tematów objęto ponad 700 jednostek. Ogółem w 2011 r. kontrolami objęto 2817 jednostek. Trochę więcej niż w poprzednim roku. Przy planowaniu tematów

kontroli szeroko korzystano z sugestii zgłaszanych przez organy państwa, w tym przez Marszałka Sejmu. Ze zgłoszonych przez marszałka do kontroli 41 tematów, prawie połowa została przyjęta do realizacji. Do końca 2011 r. przedłożono Wysokiej Izbie w formie stosownych informacji wyniki 202 kontroli. Zarówno realizowanych w 2010 r., jak i 2011 r., w których ujawniono nieprawidłowości w wymiarze finansowym w kwocie 14.300.000 tys. zł. Wymierne korzyści finansowe to 4.000.000 tys. zł.

W sprawozdaniu przedstawiono przykładowe kontrole NIK, w których wyjawiono wyżej wymienione efekty finansowe. Są to strony 121-123. Kierownicy kontrolowanych jednostek stosunkowo rzadko korzystali z ustawowego prawa do zgłaszania zastrzeżeń do wyników kontroli. Zastrzeżenia zgłoszono do 6% protokołów kontroli i 11% wystąpień pokontrolnych. Waga niektórych nieprawidłowości w przypadku, kiedy zaistniało podejrzenie popełnienia przestępstwa obligowała nas do zawiadomienia o tym stosownych organów. W 2011 r. skierowano 184 zawiadomienia. Trochę mniej niż w poprzednim roku. W tym 85 zawiadomień do prokuratur, 53 do inspektorów nadzoru budowlanego, 22 do urzędów skarbowych. Podstawą ich kierowania najczęściej były przestępstwa przeciwko prowadzeniu ksiąg rachunkowych, nadużycie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w wyniku czego powstała szkoda majątkowa, czy też poświadczenie nieprawdy w dokumentach lub ich fałszowanie. Ponadto skierowano do właściwych organów 221 zawiadomień w sprawie przypadków podejrzenia naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Naruszenia dotyczyły m.in. udzielania zamówień publicznych, dokonywania wydatków publicznych bez upoważnienia, nieprzekazania lub nieterminowego przekazania dochodów należnych budżetowi państwa.

Skargi. Cennym źródłem informacji o nieprawidłowościach są skargi kierowane do NIK. Ich liczba systematycznie rośnie. W 2011 r. do NIK wpłynęło prawie 6400 skarg. W 2010 r. było 5000. Poruszano w nich głównie problematykę funkcjonowania organów i urzędów publicznych, nadużyć gospodarczych i marnotrawstwa mienia społecznego, działalności organów sprawiedliwości i więziennictwa oraz funkcjonowania edukacji, nauki i kultury. Z 321 bezpośrednio zbadanych skarg nieco ponad 40% okazało się zasadnych. W pozostałych przypadkach informowano skarżących o możliwości załatwienia sprawy. Przesyłało skargę właściwemu organowi, a w odniesieniu do anonimów pozostawiano je bez rozpatrzenia.

Przechodząc do stanu sektora samorządowego w świetle kontroli NIK należy podkreślić, że jednostki samorządu jako przedstawicielstwa administracji publicznej, które są najbliższe obywatelowi i stanowią dla przeciętnego Polaka wizytówkę państwa rozumianego jako struktura służąca jego potrzebom. Ten obraz nie do końca spełnia oczekiwania społeczne. W niektórych przypadkach organy samorządowe nie wykazały się cechami dobrego gospodarza, nie dbając o powierzone nieruchomości i nie starając się uzyskać wszystkich należnych dochodów. Sposób zarządzania nieruchomościami co stwierdzaliśmy w naszych kontrolach najczęściej nie wynikał z żadnej przyjętej w tej mierze strategii. Był brak dbałości o zwiększenie dochodów, udostępniania nieruchomości do odpłatnego korzystania, czy też ograniczenia wydatków związanych z zarządzaniem gminnym zasobem mieszkaniowym. Czynności windykacyjne zaległych opłat zarówno z tytułu zadań własnych, jak i zleconych jednostkom samorządu terytorialnego prowadzono opieszale i z mizernym skutkiem. O tym będę mówił szerzej przy okazji prezentacji informacji o wynikach powiązań budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa. Nieprawidłowości wystąpiły także w ramach prowadzonej przez gminy działalności gospodarczej. Działalność taka poza sferą użyteczności publicznej może mieć miejsce wyłącznie w przypadkach podejmowania zadań ważnych dla rozwoju gminy. Przepisy wykluczają tworzenie przez gminy podmiotów, których celem byłoby prowadzenie działalności gospodarczej obliczonej na osiągnięcie zysków. Badania prowadzone w jednostkach na terenie Dolnego Śląska wykazały, iż kontrolowane spółki utworzone przez samorządy terytorialne prowadziły działalność niezwiązaną z realizacją zadań publicznych. Zajmowały się m.in. rynkową działalnością hotelarską, wykonywały roboty budowlane, świadczyły komercyjne usługi podmiotom prywatnym, prowadziły działalność deweloperską, przetwórstwo warzyw i owoców. Bardzo podob-

ne wyniki przyniosła zakończona w 2011 r. kontrola poświęcona sprawowaniu nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi w 7 innych województwach.

NIK ujawniła nieprawidłowości w działalności związków gminnych, które w założeniu mają umożliwić realizację większych inwestycji ważnych dla środowisk lokalnych. Rady gmin powołując związki nie zawsze określały im zadania publiczne, a same związki gospodarowały mieniem w sposób naruszający przepisy. Większość skontrolowanych związków dokonywała wydatków w sposób nieprawidłowy, niezgodnie z celami statutowymi oraz nieterminowo regulując zobowiązania.

Pogorszeniu uległa sytuacja osób najgorzej sytuowanych, którym gminy zgodnie z obowiązującymi przepisami powinny zapewnić lokale socjalne lub mieszkania chronione. Wzrastającego zapotrzebowania na takie lokale nie była w stanie zaspokoić żadna z kontrolowanych jednostek. W niedostatecznym stopniu wywiązywały się również z konstytucyjnego obowiązku wspierania rozwoju budownictwa socjalnego. Wiele do życzenia pozostawiała prawidłowość utrzymania i użytkowania obiektów budowlanych znajdujących się w gminnym zasobie nieruchomości. Poważne zastrzeżenia budzi realizacja decyzji o rozbiórkach obiektów budowlanych zwłaszcza takich, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W niektórych gminach powszechnie znaną rzeczą był brak planów zagospodarowania przestrzennego. Tam, gdzie takie plany istnieją, to stopień pokrycia nimi powierzchni z reguły jest bardzo niski.

Jednostki samorządu terytorialnego uważane są za bezpiecznych klientów bankowych, posiadających stały dopływ środków finansowych. NIK zauważyła w swoich kontrolach, że w niektórych z nich nie analizowano opłacalności lokowania wolnych środków, pozbawiając się możliwości zwiększenia dochodów. Zbadane przez NIK umowy z bankiem na obsługę budżetu gminy niejednokrotnie pomijały podległe jednostki organizacyjne, co prowadziło do nieuzasadnionego podnoszenia kosztów. Niektóre jednostki samorządu terytorialnego nie w pełni realizowały postanowienia zawartych z bankami umów. Przede wszystkim zabrakło wewnętrznych procedur korzystania z kart płatniczych. Po przeprowadzeniu tej kontroli NIK uznała za celowe przeprowadzenie przez regionalne izby obrachunkowe szkoleń dla pracowników samorządowych w zakresie bankowej obsługi jednostek.

Dobre efekty przyniosła decentralizacja zarządzania środkami z budżetu Unii Europejskiej. Samorządy województw uzyskały samodzielność w zakresie prowadzenia polityki rozwoju w skali regionu. Zarządy województw jako instytucje zarządzające w większości poprawnie wywiązywały się z nowych dla siebie obowiązków. Izba nie zgłaszała również zastrzeżeń do ogólnego poziomu wykorzystania alokacji dostępnych środków. W poszczególnych województwach i różnych osiach priorytetowych stan był jednak zróżnicowany. Należy podkreślić, że zarządzające instytucje samorządowe starały się przyspieszyć realizację programów, a powstałe opóźnienia następowały z niezależnych od nich przyczyn.

Kolejnym novum w sposobie funkcjonowania regionalnych programów operacyjnych są tzw. indywidualne projekty kluczowe. Są to przedsięwzięcia o strategicznym znaczeniu, gdzie wybór wykonawców tych projektów jest realizowany w odmienny sposób, nie poprzez procedury konkursowe. Ustaliliśmy, że w początkowej fazie realizacji projektów indywidualnych wystąpiły nieprawidłowości, a stan zaawansowania prac nad nimi budził poważne obawy o pełne wykorzystanie dostępnych alokacji. NIK uznała za celowe podjęcie przez instytucje zarządzające skutecznych działań dyscyplinujących beneficjentów, którzy nie wywiązują się z obowiązku terminowego przygotowania projektów indywidualnych. Konieczne jest również rzetelne monitorowanie ich przygotowania, a w przypadku stwierdzenia zagrożeń, podejmowanie działań zaradczych.

Badaliśmy też realizację przez jednostki samorządu terytorialnego rządowego programu „Moje boisko - Orlik”, który nie zawsze przebiegał zgodnie z przewidywaniami. Wójtowie i burmistrzowie nie wywiązali się należycie z obowiązków przestrzegania procedur związanych z realizacją zadań. Kontrola przeprowadzona w 31 gminach wykazała, że w 26 z nich wystąpiły istotne nieprawidłowości typowe dla przedsięwzięć realizowanych przez administrację publiczną. Jest to niewłaściwe przygotowanie inwestycji, naruszanie przepisów zamówień publicznych, nieuzasadniony wzrost kosztów, zachowania wskazujące na możliwość zaistnienia korupcji. Podobnie sprawa miała się

z realizacją Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Tutaj również stwierdziliśmy nieprawidłowości, ale cały program został oceniony pozytywnie. W wyniku jego realizacji samorzady przebudowały i wyremontowały znaczne odcinki dróg lokalnych, przez co zwiększona została płynność i bezpieczeństwo ruchu.

Administracja oświatowa nie poświęcała należytej uwagi problemowi wypełniania obowiązku nauki przez młodzież. Zjawisko wczesnego porzucania nauki przez młodych ludzi oraz brak wiarygodnych informacji o jego skali może utrudniać podjęcie działań mających na celu ograniczenie populacji zagrożonej wykluczeniem z systemu edukacyjnego. Nie spełnia także swojej roli system pomocy materialnej dla uczniów. Środki na finansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz wspieranie edukacji uczniów zdolnych, wydatkowane zostały w ogromnej większości na pomoc o charakterze socjalnym, np. finansowanie zakupu podręczników. Kontrola poświęcona organizacji i finansowaniu kształcenia specjalnego wykazała, że szkolnictwo specjalne nie zawsze właściwie wypełniało stojące przed nim zadania. Często zawodził system zaopatrzenia uczniów niepełnosprawnych w specjalistyczne podręczniki i pomoce naukowe, a także nadzór kuratorów nad placówkami kształcenia specjalnego. Dyrektorzy szkół nie zawsze podawali rzetelne informacje o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów, co miało wpływ na prawidłowość podziału części oświatowej subwencji ogólnej.

Kontrole poświęcone naborowi pracowników na stanowiska urzędnicze w jednostkach samorządu terytorialnego również ujawniały utrzymywane latami nieprawidłowości. Te nieprawidłowości dalej mają ten sam charakter. Polegają przede wszystkim na ignorowaniu bądź omijaniu obowiązku obsadzenia wolnych stanowisk w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Negatywnie oceniono dotychczasowy postęp i efekty wdrażania w jednostkach samorządu kontroli zarządczej. Wprowadzone w gminach rozwiązania organizacyjne w ograniczonym zakresie uwzględniały jej standardy, a przez to nie spełniały wymogów jakościowych. Działalność audytu wewnętrznego chociaż była prowadzona zgodnie z przepisami prawa, to w niewielkim stopniu przyczyniała się do systemowego wspierania kierowników jednostek w realizacji celów i zadań.

Ten przekrój kontroli to mały wycinek. Zaprezentowane w sprawozdaniu kontrole zostały ujęte w układzie działowym działów administracji rządowej. Praktycznie można powiedzieć, że w każdym dziale administracji rządowej, może poza obronnością, jednostki samorządowe mają znaczący wpływ. Omawiając wynik kontroli, gdyby chcieć omówić, to należałoby omówić wszystkie lub prawie wszystkie kontrole przedstawione w tej informacji.

Kończąc, chciałbym podkreślić, że to, co przedstawiłem, ten obraz funkcjonowania samorządów miał raczej wskazać na występujące niedomagania i ciemne strony. Nie może być postrzegany jako ogólna ocena sektora samorządowego. NIK w bieżącym roku będzie prowadziła kolejne kontrole w jednostkach samorządowych. Spośród kontroli, które zamierza przeprowadzić mój departament, Departament Administracji Publicznej warto wskazać kompleksową rolę wypełnienia obowiązków pracodawcy wobec pracowników samorządowych, która będzie niejako kontynuacją i uzupełnieniem zrealizowanej w ubiegłym roku kontroli funkcjonowania służby cywilnej. Będzie takie porównanie sektora rządowego i samorządowego, jeżeli chodzi o prace urzędników. Sprawdzimy również działania podejmowane przez jednostki samorządów w celu uregulowania stanu nieruchomości Skarbu Państwa i nieruchomości wchodzących w skład zasobu gminnego. Chciałem przypomnieć, że NIK kilka lat temu przeprowadziła taką kontrolę, gdzie wskazano wiele nieprawidłowości. Stwierdzono znaczną liczbę nieruchomości, gdzie stan prawny nie był uregulowany. Niesie to za sobą ogromne zagrożenia, jeżeli chodzi o ewentualne procedury odszkodowawcze. W tym roku chcemy sprawdzić, czy w jednostkach samorządowych, które oprócz tego, że zarządzają swoim mieniem, również zarządzają mieniem Skarbu Państwa, czy ten stan poprawił się.

Kończąc, chciałbym zwrócić się z prośbą do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie naszego sprawozdania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję panu dyrektorowi. Otwieram teraz dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie słyszę uwag. Szanowni państwo, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja przyjęła pozytywną opinię o działalności NIK w 2011 r. Nie słyszę sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła pozytywną opinię. Przystępujemy do kolejnego punktu. Proszę o przedstawienie informacji NIK o wynikach kontroli powiązania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo. Jest to cyklicznie prowadzona kontrola przez NIK. Jest ściśle powiązana z kontrolą wykonania budżetu państwa w poszczególnych częściach budżetowych. Przeprowadziliśmy ją w trzech grupach podmiotów. Są to: Ministerstwo Finansów, wszystkie urzędy wojewódzkie oraz w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego, czyli 8 urzędów marszałkowskich, 31 starostw powiatowych, 47 urzędów gmin i 43 jednostki podległe jednostkom samorządu terytorialnego. Jeżeli chodzi o cel w odniesieniu do Ministra Finansów, to jest dokonanie oceny i jego działań w zakresie planowania, przekazywania i rozliczenia subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Jeżeli chodzi o działania wojewodów, to dokonano oceny ich działań w zakresie planowania, przekazywania i rozliczenia dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego. Jeżeli chodzi o same jednostki samorządu terytorialnego, to jest kwestia wykorzystania otrzymanych z budżetu państwa dotacji na wybrane zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami. Planowanie i pobieranie oraz odprowadzanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej dochodów stanowiących dochody budżetu państwa. Trzeci obszar działalności jednostek samorządu terytorialnego, to wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację wybranych projektów przewidzianych do sfinansowania z funduszy strukturalnych w ramach Narodowych, Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013.

Ocena. Jeżeli chodzi o jednostki samorządu terytorialnego NIK pozytywnie z zastrzeżeniami oceniała działalność w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji oraz planowania, pobierania i odprowadzania dochodów, natomiast pozytywnie w zakresie wykorzystania środków unijnych. W ogólnej kwocie prawie 23.000.000 tys. zł zrealizowanych w 2011 r. z wydatków budżetu państwa na dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego, dotacja na zadania z zakresu administracji rządowej, czyli te, które były przedmiotem badania, to prawie 16.300.000 tys. zł, czyli prawie 71%. Stwierdziliśmy, że objęte kontrolą jednostki samorządu terytorialnego w większości prawidłowo wykorzystywały i rozliczyły otrzymane z tych dotacji środki. Nie stwierdziliśmy wydatków, żeby wielkość tych środków, czy też jakieś błędy w wykorzystaniu uniemożliwiały realizację obligatoryjnych zadań. Wręcz przeciwnie, stwierdzaliśmy, że zadania realizowane były na ogół prawidłowo, efektywnie, oszczędnie i rzetelnie dokumentowane oraz ewidencjonowane były również ponoszone na ich realizację wydatki.

Jeżeli chodzi o 7 miast na prawach powiatu objętych kontrolą, to tutaj badanie prawie 1900 tys. kwoty dotacji nie wykazały nieprawidłowości. Zastrzeżenia dotyczyły pozostałych jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku np. samorządów województw zbadano realizację 11 różnych zadań. Wykazano nieprawidłowości w 4 z 8 samorządów województw. Dotyczyły m.in. terminowości wypłat należnych świadczeń oraz nadawania uprawnień niezgodnie z przepisami.

Jeżeli chodzi o powiaty, to również zbadano 11 różnych zadań realizowanych przez powiaty. Nieprawidłowości i uchybienia stwierdzono w 5 jednostkach. Dotyczyły one m.in. dokonywania wydatków niezgodnych z planem finansowym i z przeznaczeniem lub bez rzetelnego odbioru wykonania zadań.

Jeżeli chodzi o 47 gmin objętych kontrolą, również było 11 zadań realizowanych przez gminy. Nieprawidłowości i uchybienia wykazano w 9 jednostkach. Polegały one na nienależnym weryfikowaniu złożonych wniosków w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, niezgodnym z przepisami o zawieraniu umów zleceń z pracownikami, a także na opóźnieniach w wydawaniu decyzji. Najpoważniejsze zastrzeżenia dotyczyły realizacji dochodów należnych budżetowi państwa. Głównie chodziło o egzekwowanie na-

leżności przeterminowanych tzw. zaległości. Na koniec 2011 r. w kontrolowanych jednostkach zaległości wyniosły łącznie 287.000 tys. zł. Znacznie wzrosły w porównaniu do stanu na koniec 2010 r., w województwach o 78%, w miastach na prawach powiatu 23,7%, w powiatach 25% i w gminach o prawie 59%. Szczegółowe badanie, w którym ujęto prawidłowość windykacji zaległości w łącznej kwocie 62.000 tys. zł jest to 21,8%. Jest to dosyć duża próba badawcza. Wykazano w większości objętych badaniem jednostek powiatowych i gminnych oraz podległym miastom na prawach powiatu istotne nieprawidłowości. Dotyczyły zaniechań działań windykacyjnych wobec dłużników oraz opieszałość lub nieskuteczność w ich podejmowaniu. Stwierdziliśmy przypadki wielomiesięcznych, a nawet kilkuletnich zaniechań działań.

Organy samorządów stosunkowo często korzystały z możliwości rozkładania należności na raty lub odraczania terminów płatności, a także ich umorzenie. W tym zakresie także stwierdziliśmy nieprawidłowości. Nie były tak znaczne jak w przypadku windykacji zaległości. Polegały m.in. na wydawaniu decyzji bez upoważnienia na podstawie niekompletnych lub spóźnionych wniosków, albo przy zastosowaniu niewłaściwej podstawy prawnej. W 2011 r. po raz kolejny stwierdziliśmy znaczną rozbieżność pomiędzy planem, a wykonaniem dochodów. Wykonano je znacznie powyżej planowanych kwot. To jest od 156%, nawet do 237% planu. Taki stan, naszym zdaniem świadczy o konieczności poprawy planowania dochodów. Pobrane dochody były na ogół prawidłowo pobierane i terminowo odprowadzane do budżetu państwa. Pojedyncze przypadki opóźnień stwierdzono w 11 gminach, 5 powiatach i 1 mieście na prawach powiatu oraz w 2 województwach. Stwierdziliśmy także przypadki nieprawidłowego sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie dochodów. Stwierdzono je w 8 jednostkach gminnych, 3 powiatach i 1 mieście na prawach powiatu oraz w 1 jednostce wojewódzkiej. Nieprawidłowości te polegały m.in. na podawaniu w sprawozdaniach kwot niezgodnych z ewidencją księgową oraz sporządzaniu sprawozdań zbiorczych na podstawie pisemnych informacji lub ewidencji, a nie sprawozdań jednostkowych.

Przechodząc do oceny wykorzystania środków z funduszy unijnych, to we wszystkich kontrolowanych jednostkach samorządu objęto łącznie 225 z 789 projektów zrealizowanych w 2011 r. w kontrolowanych jednostkach. W zdecydowanej większości projektów w 211 realizowano je zgodnie z harmonogramami rzeczowo-finansowymi, a środki na finansowanie tych projektów zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone. Stwierdzone uchybienia nie skutkowały koniecznością korekt finansowych. Dotyczyły głównie opóźnień w realizacji 14 projektów. Należy zaznaczyć, że przyczyny tych opóźnień wynikały z konieczności powtarzania postępowań przetargowych oraz nie wywiązywania się pracodawców z warunków umów. Stosunkowo dobrze wypadła kontrola nieprawidłowości w realizacji postępowań o zamówienia publiczne. Spośród objętych prawie 370 postępowań uchybienia formalne stwierdzone w 32, a w 8 nieprawidłowości stanowiące istotne naruszenie ustawy Prawo zamówień publicznych. Te istotne naruszenia polegały m.in. na wyborze wykonawcy z naruszeniem zasady trybu określonego w prawie zamówień publicznych, na nieskładaniu oświadczeń o bezstronności, co wyczerpywało znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Oczywiście w przypadkach naruszenia dyscypliny finansów publicznych izba już wysłała albo przygotowuje i będzie wysyłać stosowne zawiadomienia.

Jeżeli chodzi o działalność wojewodów, to ocena NIK była pozytywna. Wojewodowie terminowo informowali jednostki samorządu terytorialnego o planowanych i ostatecznych kwotach dotacji, a także terminowo przekazywali środki. Zmniejszyła się w porównaniu do lat ubiegłych skala blokad zaplanowanych środków. Zwroty niewykorzystanych kwot przez samorządy dotyczyły w większości zadań, a koszty były trudne do przewidzenia na etapie planowania. W naszej ocenie świadczy to o poprawie jakości planowania kwot na dotacje. Kontrola nie wykazała również nieprawidłowości w sprawowaniu przez wojewodów nadzoru nad prawidłowością wykonywania i rozliczenia przez jednostki samorządu terytorialnego środków z dotacji.

NIK pozytywnie oceniła działania Ministra Finansów w zakresie planowania i przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego należnych im kwot z subwencji ogólnej. Minister Finansów w 2011 r. przekazał jednostkom samorządu terytorialne-

go środki w łącznej kwocie ponad 48.300.000 tys. zł. Było to 100% planu po zmianach. Stwierdziliśmy, że raty subwencji zostały prawidłowo naliczone i przekazywane były w wysokościach i terminach wynikających z przepisów prawa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję za przedstawienie kolejnej informacji. Otwieram dyskusję. Kto z pań lub panów posłów chciałby zabrać w tej sprawie głos? Nie słyszę. Szanowni państwo, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzę, że Komisja przyjęła informację NIK do swojej wiadomości. Nie słyszę sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła informację. Zamykam posiedzenie. Dziękuję bardzo.